

۳

گزارش تحلیلی

دانشگاه خوارزمی
مرکز پژوهشی و مطالعات استراتژیک

گزارش مختصر بررسی و تحلیل

مناظره‌های دور اول (۲۸ خرداد)

انتخابات ریاست جمهوری

۱۴۰۳

**گزارش مختصر بررسی و تحلیل
مناظره‌های دور اول (۲۸ خرداد)
انتخابات ریاست جمهوری
۱۴۰۳**

شناسنامه

عنوان:

گزارش مختصر بررسی و تحلیل مناظره‌های دور اول (۲۸ خرداد) انتخابات ریاست
جمهوری، ۱۴۰۳

شورای سیاستگذاری و تدوین:

دکتر علی حسن بیگی (رئیس شورای سیاست‌گذاری)
دکتر مرتضی فرخی (استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه خوارزمی)
دکتر محمد فقیری (عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان)
دکتر غلامرضا کریمی (دانشیار گروه روابط بین‌الملل دانشگاه خوارزمی)
دکتر محمدقاسم تنگستانی (دانشیار گروه حقوق بین‌الملل دانشگاه خوارزمی)
دکتر محمد بابایی (استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه خوارزمی)
دکتر علی اصغر قاسمی سیانی (استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه خوارزمی)
دکتر رضا خلیلی (دانشیار گروه علوم سیاسی دانشگاه خوارزمی)
دکتر غلامرضا خواجه‌سروی (استاد علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی)
دکتر عباسعلی رهبر (استاد علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی)
دکتر افشین متقی (دانشیار گروه جغرافیای سیاسی دانشگاه خوارزمی)

تهیه و تدوین گزارش:

دکتر محمد فقیری (عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان)
دکتر غلامرضا کریمی (عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی)

خرداد ۱۴۰۳

فهرست مطالب

مقدمه	۴
محور سخنان قاضیزاده هاشمی	۵
محور سخنان قالیباف	۸
محور سخنان پزشکیان	۱۱
محور سخنان جلیلی	۱۴
محور سخنان زاکانی	۱۷
محور سخنان پورمحمدی	۲۰
بررسی و مقایسه سخنان ۶ کاندیدای ریاست جمهوری، ۱۴۰۳	۲۳
بررسی و مقایسه عناصر گفتمانی در سخنان کاندیداها	۲۷
نتیجه‌گیری	۲۸

مقدمه

در جدول زیر گدهای کانونی سؤالات مناظره مشخص شده است تا امکان تشخیص و داوری دقیق تری برای مخاطبان فراهم گردد. همچنین امکان مقایسه مانیفست کاندیداها بر اساس شاخص‌های اقتصادی آسان تر شود.

گدهای سؤالات دوره اول (رشد اقتصادی و برنامه هفتم)	گدهای سؤالات دور دوم (مردمی سازی اقتصاد)	گدهای سؤالات دور سوم (مهار تورم)
۱. برنامه هفتم توسعه	۱. سرمایه‌گذاری و جهش تولید	۱. تورم مزمن
۲. نرخ رشد درصدی	۲. مردمی کردن اقتصاد	۲. مهار تورم
۳. جلب سرمایه‌گذاری خارجی	۳. سیاست‌های اصل ۴۴	۳. نقدینگی تولید
۴. اجرای سند توسعه صنعتی	۴. بخش خصوصی	۴. اصلاح نظام بانکی
۵. ارتقاء کسب و کار	۵. خصولتی‌ها	۵. مهار نقدینگی
۶. برنامه پیمان‌سپاری ارزی	۶. شبه‌دولتی‌ها	۶. ناترازی بودجه
۷. ثبات بخشی به اقتصاد کلان		

در تحلیل‌های ذیل، سخنان کاندیداها به صورت مجزا غربال شده است. کل پیکره مناظره ۲۴۱۲۴ واژه بوده که تعداد واژه‌ها و سرعت کلام هر کاندیدا در آن مشخص شده است. همچنین سه گزیده کلام (Sound bite) از هر قسمت انتخاب شده که در واقع گل‌های سخنان هر کاندیدا است. در پایان متن نیز ۹ کد محوری از متن انتخاب شده که برخی کد زنده (vivo code) و برخی کد توصیفی (descriptive code) است که نگارندگان آن را ایجاد کرده‌اند. این غربال‌گری می‌تواند نقش مهمی در تحلیل مانیفست و گفتمان کاندیداها برای صاحب‌نظران، تحلیل‌گران و روزنامه‌نگاران داشته باشد. در پایان نیز میزان توجه کاندیداها به گدهای سؤالات به صورت نمودار آماری بیان شده است. همچنین حجم پیکره واژگانی هر کاندیدا و سرعت کلام آنها با یکدیگر مقایسه شده است.

محور سخنان قاضی زاده هاشمی

۸ دقیقه دور اول (رشد اقتصادی و برنامه هفتم)

- ❖ واقعا مردم از وعده خسته شده‌اند.
 - ❖ باید بازتوزیع درست ثروت انجام شود.
 - ❖ تصمیمات اشتباه ما، هزینه‌اش را مردم و خانوارهای ما می‌پردازند.
- برنامه هفتم، مدل حکمرانی، اقتصاد پیش‌بینی‌پذیر، سیاست ارزی و تجاری، بازتوزیع ثروت، اشتباهات و تصمیمات روزانه، معیشت مردم**

۸ دقیقه دور دوم (مردمی‌سازی اقتصاد)

- ❖ کارخانه‌ها را دادیم به بخش خصوصی، حقوق کارگر رعایت نشد.
 - ❖ نباید شرکت‌های ورشکسته را به مردم واگذار کرد.
 - ❖ نسخه‌های بانک جهانی اصلاً مفهومی به نام انسان و انسانیت را قبول ندارد.
- اتاق شیشه‌ای، خدمات رایگان، تأمین کالاهای اساسی، حقوق کارگران، خصوصی‌سازی، اختصاصی‌سازی، تصمیمات رؤیایی**

۸ دقیقه دور سوم (مهار تورم)

- ❖ مهار تورم اقتدار سیاسی نیاز دارد، اقتدار سیاسی مثل دولت شهید رئیسی.
- ❖ برای مهارت تورم سه مسأله را باید حل کنیم، مسائل پولی، بهره‌وری و مسائل سیاسی.
- ❖ در حوزه اصلاح نظام بانکی اول جلوی دخالت افراد غیرمسئول و تسهیلات سفارشی را بگیریم.

بورس، بانک، بازار، مسکن، تورم، بودجه، اصلاح ساختار

قاضی‌زاده هاشمی در ۸ دقیقه دور اول گفت که مدل حکمرانی وی مدل دولت رئیسی است و به دنبال اجرای برنامه هفتم است. او به اجرای تام قانون هدفمندی یارانه‌ها، بازتوزیع ثروت و غیرسیاسی کردن اقتصاد اشاره می‌کند. وی به مشکلات اجتماعی و اقتصادی مردم مثل طلاق و معیشت می‌پردازد و می‌گوید مردم از وعده‌ها خسته شده‌اند. او بر این باور است که اقتصاد پیش‌بینی‌ناپذیر است و باید برای آن چاره‌اندیشی کرد. قاضی‌زاده می‌گوید ما به سرمایه ۲۰۰ تا ۲۵۰ دلاری نیاز داریم و باید برای آن سیاست ارزی و تجاری داشته باشیم. او از عناصر و اصطلاحات گفتمانی مثل مدل، سیاست و خط‌مشی و اشتباه و اصلاح نیز استفاده کرده است.

قاضی‌زاده هاشمی در ۸ دقیقه دوم، به رعایت حقوق کارگران، تأمین کالاها و خدمات اساسی برای مردم و خصوصی‌سازی به جای اختصاصی‌سازی اشاره می‌کند. او می‌گوید تجربه‌های تلخ و شکست‌خورده بین‌المللی را باید دید و از سرنوشت کشورهای آفریقایی و آمریکای جنوبی درس گرفت. معتقد است بانک جهانی مناسب انسانی را رعایت نمی‌کند. وی بر این باور است که باید به مردم اعتماد کنیم تا اینکه با آنها رقابت نماییم. در داخل نیز خصوصی‌سازی باید رقابتی شود و اختصاصی‌سازی صورت نگیرد. قاضی‌زاده هاشمی نگاهی ضدلیبرالیسی در سیاست و اقتصاد از خود نشانه داده و در این قسمت از سبک و لحنی جدلی برخوردار بوده است.

قاضی‌زاده هاشمی در دور سوم با لحنی تند و انتقادی می‌گوید دولت پیش از رئیسی بورس را به خاک سیاه نشاند؛ بورس دچار ریزش شد و به اعتماد مردم لطمه خورد. او حل مسائل را منوط به اقتدار سیاسی می‌داند، البته به علم اقتصاد و نظرات کارشناسی توجه می‌کند اما آنها را قطعی نمی‌داند. وی راه حل مسأله تورم را سه موضوع مسائل پولی، سیاسی و بهره‌وری می‌پندارد. به اصلاح نظام بانکی و ساختار بودجه و ثبات در بازار ارز باور دارد و با تسهیلات سفارشی مخالف است. او بر این باور است که در بودجه باید

شفافیت وجود داشته باشد و نباید عددسازی کرد. راه حل تورم و مسائل اقتصادی را نیز اقتدار سیاسی و اقتصاد درون‌زا می‌داند.

قاضی‌زاده هاشمی در جمع‌بندی مثل نطق انتخاباتی سخن می‌گوید: ما در عرصه جهانی اکنون میدان‌دار هستیم. ما به باشگاه‌های بزرگ بین‌المللی پا نهاده‌ایم. تحریم‌ها بیشتر شد ولی فروش نفت ما دو سه برابر شد. ما روابط با همسایگان ما را بهبود بخشیدیم. ما رشد ۶ درصدی اقتصادی را تثبیت کردیم. نرخ تورم در شهریور ۱۴۰۰، ۴۶٪ بود، به ۴۴٪ درصد رسید و بعد به ۳۷٪ کاهش یافت و بعد به ۳۱٪ درصد رسید. جوان‌های انقلابی کارهای بزرگ کردند و خواهند کرد. ما با آرمان‌های شهید رئیسی می‌توانیم ایران را سرفراز کنیم و به قله برسانیم.

۱۱۰۳ واژه ۱۳۷ واژه در دقیقه	۸ دقیقه اول
۱۱۴۵ واژه ۱۴۳ واژه در دقیقه	۸ دقیقه دوم
۱۲۲۳ واژه ۱۵۲ واژه در دقیقه	۸ دقیقه سوم
۸۱۴ واژه ۱۳۵ واژه در دقیقه	۶ دقیقه جمع‌بندی
۴۲۸۵ واژه ۱۴۲ واژه در دقیقه	کل پیکره

محور سخنان قالیباف

۸ دقیقه دور اول (رشد اقتصادی و برنامه هفتم)

- ❖ برنامه توسعه هفتم امروز تنها سند و میثاق ملی ما است.
- ❖ بهره‌وری یعنی درست استفاده کردن از مدیریت درست.
- ❖ مهم‌ترین موضوع برنامه هفتم خانواده‌محوری است.

برنامه توسعه هفتم، دیپلماسی اقتصادی، تحول اقتصادی، مدیریت قوی، انضباط مالی، بهره‌وری اقتصادی، خانواده‌محوری

۸ دقیقه دور دوم (مردمی‌سازی اقتصاد)

- ❖ ۱۰۴ میلیارد دلار ما فقط در حوزه بهره برداری در سال پرت داریم.
- ❖ همه دستگاه‌های دولتی یک طرف، دستگاه دیپلماسی یک طرف.
- ❖ دولت دوازدهم مصوبات مجلس را به درستی اجرا نمی‌کرد.

مشارکت مردم، کیفیت نقدینگی، خودتحریمی، پروژه‌های زیرساختی، ظرفیت‌های ارتباطی، بهره‌وری اقتصادی، هدردهی سرمایه و بودجه

۴ دقیقه دور سوم (مه‌ار تورم)

- ❖ بانک‌های خصوصی یا بانک‌های حتی دولتی باعث خلق پول شدند.
- ❖ بودجه، بودجه دولت نیست، بودجه زندگی مردم است.
- ❖ تورم کی هزینه‌اش را پرداخت می‌کند؟ همه مردم.

فشار تورم بر مردم، بررسی علل تورم، ایجاد سیر حمایتی، استقلال بانک مرکزی، تولید بیشتر، توجه به سرمایه‌های داخلی، آلودگی اقتصادی

قالیباف در ۸ دقیقه اول مناظره از تحول اقتصادی سخن می‌گوید. وی برنامه توسعه هفتم را سند و میثاق ملی می‌داند. او بر مدیریت قوی تأکید دارد و راه حل مشکلات اقتصادی را نیز بهره‌وری می‌پندارد. به نظر وی بهره‌وری از سرمایه‌گذاری هم مهم‌تر است. او بر این باور است که با تصمیمات اشتباه اقتصاد را پیش‌بینی‌ناپذیر کرده‌ایم. قالیباف مهم‌ترین موضوع برنامه هفتم را خانواده می‌داند و معتقد است دولت باید حقوق را با افزایش تورم متناسب نماید.

قالیباف در ۸ دقیقه دوم نیز بر بهره‌وری تأکید می‌کند. او دستگاه دیپلماسی را به اندازه همه دستگاه‌های دولتی مهم می‌داند. وی دولت را مقصر می‌پندارد و بر این باور است که مصوبات مجلس را اجرا نمی‌کند. قالیباف بر این باور است که خودتحریمی از تحریم بدتر است و باید مشکلات با مدیریتی قوی در داخل حل شود. به ظرفیت‌های ارتباطی و دیپلماسی اقتصادی برای حل مشکلات باور دارد. همچنین پروژه‌های زیرساختی را مهم می‌پندارد و به اقتصاد نگاهی سیستماتیک دارد.

قالیباف در ۸ دقیقه سوم از فشار تورم بر مردم سخن می‌گوید و به علل آن می‌پردازد. او به حمایت اقتصادی مردم و ایجاد سپر حمایتی باور دارد. می‌گوید برای حل مشکلات باید ریشه‌ای و اساسی اقدام کرد. وی از استقلال بانک مرکزی دفاع می‌کند و راه حل تورم را تولید بیشتر می‌داند. قالیباف معتقد است تصمیم‌سازی را باید به نخبگان جامعه داد.

قالیباف در جمع‌بندی ترغیبی حرف می‌زند: در هر جامعه مردم مبنای تحول هستند. همه تحولات بزرگ کشور ریشه در حضور مردم دارد. دولت خدمت و پیشرفت به مردم‌سالاری دینی باور دارد تا مردم بر سرنوشت خودشان حاکم باشند. دولت ما در صدد است تورم را مهار کند و کاهش دهد. ما حتماً باید رفع تحریم‌ها را نیز باید دنبال کنیم. پیشرفت در یک قدمی ماست، در توان ماست، در تصمیم شما و گام‌های محکم جوانان در گام دوم انقلاب؛ انشاءالله.

۱۰۱۸ واژه ۱۳۷ واژه در دقیقه	۸ دقیقه اول
۱۰۵۷ واژه ۱۳۲ واژه در دقیقه	۸ دقیقه دوم
۱۰۲۴ واژه ۱۲۸ واژه در دقیقه	۸ دقیقه سوم
۵۸۵ واژه، ۹۸ واژه در دقیقه	۶ دقیقه جمع‌بندی
۳۰۹۹ واژه ۱۰۳ واژه در دقیقه	کل پیکره

محور سخنان پزشکيان

۸ دقیقه دور اول (رشد اقتصادی و برنامه هفتم)

- ❖ در نفت، ۱۲ تا ۱۳ درصد بهره‌وری داریم؛ یعنی سی چهل درصد را از هدر می‌دهیم.
 - ❖ برای رشد ۸ درصدی ما سالانه ۲۰۰ میلیارد دلار پول می‌خواهیم.
 - ❖ در این وضعیت و با این نیروها و کارشناس‌ها، برنامه هفتم قابل اجرا نیست.
- سرمایه‌گذاری، تخصص‌گرایی، بازنگری برنامه هفتم، رشد اقتصادی، فاجعه تحریم، فساد اداری

۸ دقیقه دور دوم (مردمی کردن اقتصاد)

- ❖ چه کسی مسئول است، چه باید بکنیم، چه کسی پاسخگو است؟
 - ❖ چرا به کسی که ضرر می‌زند باید مدیریت دهیم؟
 - ❖ از تجربیات بین‌المللی استفاده کنیم.
- اصلاح مدیریت، مسئولیت‌پذیری، استفاده از تجربه بین‌المللی، شایسته‌سالاری، ایجاد مستندات علمی، محاکمه مسئولین نالایق، بررسی تجربه‌های موفق

۸ دقیقه دور سوم (مهار تورم)

- ❖ تورم یعنی جیب مردم را خالی کردن.
 - ❖ دولت علت ایجاد تورم یا کسری بودجه است.
 - ❖ با چاپ پول کسری بودجه اتفاق می‌افتد.
- دولت علت ایجاد تورم، دولت علت ایجاد کسری بودجه، کنترل بودجه، جلوگیری از چاپ پول، اصلاح نظام بانکی، علم و تجربه، جلوگیری از بزرگ شدن دولت

پزشکیان در ۸ دقیقه دور اول بر مشارکت و دوری از اختلاف و انسجام داخلی تأکید کرد. وی بر این باور است که باید مرزها باز شود، ارتباط و تعامل با دنیا اتفاق بیفتد و امنیت سرمایه‌گذاری به وجود آید. بر این ادعا است که بهره‌وری با تکنولوژی فرسوده ممکن نیست، باید تحریم‌ها رفع شود تا زمینه رشد اقتصادی به وجود آید. او می‌گوید باید نگاه‌ها را عوض کنیم و نخبگان را فرار نداده و سرمایه‌ها را جذب کنیم. پزشکیان با لحنی اعتراض‌آمیز به تغییر دیدگاه و دیپلماسی و ارتباط با جهان می‌اندیشد.

پزشکیان در ۸ دقیقه دور دوم می‌گوید: چه کسی مسئول است، چه باید بکنیم، چه کسی پاسخگو است؟ چرا به کسی که ضرر می‌زند باید مدیریت دهیم؟ به نظر او مشکل کشور در اجرا و نبود نظارت است. وی بر این باور است که نوعی نگاه پوپولیستی و عوام‌فربیا بر کشور حاکم است. مشکل کشور در پایش و ارزیابی است و نبود دستگاهی است که نظارت قوی داشته باشد.

پزشکیان در ۸ دقیقه سوم می‌گوید دولت موجب گرانی، تورم و کسری بودجه است. چاپ پول علت اصلی تورم و کسری بودجه است. باید نظام بانکی کشور اصلاح شود. باید در مدیریت از کارشناسان و نخبگان استفاده شود. باید به فشار و سختی و نگرانی و اعتراض مردم توجه کرد. او در تحلیل مسائل اقتصادی از سبکی تحلیلی برخوردار است. پزشکیان در جمع‌بندی عاطفی و ترغیبی حرف می‌زند: مردم عزیز ایران زندگی شخصی و سیاسی من بر اساس یک اصل اخلاقی بوده و آن صداقت است که تغییر نخواهد کرد. نگاه من در حوزه حکمرانی، حکمرانی اقتصادی و اجتماعی است. من طرفدار عدالت‌م و شعارهای پوپولیستی هم نمی‌دهم. معتقدم، تحریم به معنای جنگ است. کشته‌های جنگ اقتصادی فقرا هستند. ما باید دست به دست هم بدهیم، این مملکت نیاز به هماهنگی و همدلی و همفکری دارد. سیاست‌های کلی مقام معظم رهبری، قانون برنامه که باید دولت تنظیم کند؛ مسیر راه ماست.

۱۱۵۱ واژه ۱۴۳ واژه در دقیقه	۸ دقیقه اول
۱۲۸۹ واژه ۱۶۱ واژه در دقیقه	۸ دقیقه دوم
۱۱۱۰ واژه ۱۳۸ واژه در دقیقه	۸ دقیقه سوم
۷۵۹ واژه، ۱۲۶ واژه در دقیقه	۶ دقیقه جمع‌بندی
۴۳۰۹ واژه ۱۴۳ واژه در دقیقه	کل پیکره

محور سخنان جلیلی

۸ دقیقه دور اول (رشد اقتصادی و برنامه هفتم)

- ❖ رشد ۸ درصدی امروز یک ضرورت است.
- ❖ اینکه ما فقط رشد را به سرمایه منوط کنیم، این حتماً نگاه ناقص است.
- ❖ یک جهان فرصت، یک ایران جهش.

وفاق ملی، رشد اقتصادی، مدیریت سرمایه، صادرات و ارزآوری، ثبات ارزی، سیاست
حداقلی و حداکثری

۸ دقیقه دور دوم (مردمی سازی اقتصاد)

- ❖ آن دولت اعتقادی به برنامه نداشت.
- ❖ دولت نباید به مردم به عنوان قلک نگاه کند.
- ❖ دولت آگاه باید بداند آنچه که دارد می گذرد چیست.

برنامه ریزی، کارآمدی، اقتدار، خلق سرمایه، محرومیت زدایی، خصوصی سازی، جهش
اقتصادی و ارزآوری

۸ دقیقه دور سوم (مهار تورم)

- ❖ ناترازی بودجه مربوط به دولت است.
- ❖ چگونگی تخصیص ارز باید مشخص باشد.
- ❖ نرخ ارز باید در بازار رسمی تعیین شود.

انضباط مالی، حاکمیت ریال، شوک ارزی، مهار ارز، چگونگی تخصیص ارز، ناترازی
بانک، ناترازی بودجه

جلیلی در ۸ دقیقه دور اول می‌گوید: مصداقی صحبت کنیم. اگر فرصت‌ها و ظرفیت‌ها را نبینیم، موفقیت به دست نمی‌آید. او به بررسی عوامل رشد و چگونگی جذب سرمایه و مدیریت آن اعتقاد دارد. مشارکت مردم را مهم می‌پندارد و بر این باور است که باید برنامه‌ریزی کرد، اولویت‌ها را باید تشخیص داد و از ظرفیت‌ها استفاده کرد. جلیلی به برنامه باور دارد و بر علم و آگاهی تأکید می‌کند. او از خطرات واگذاری به بخش خصوصی می‌گوید و با واگذاری با رانت و رابطه مخالف است. بر این باور است که باید دولتی مقتدر، آگاه و مشرف به مسائل سر کار بیاید؛ دولتی که فهیم و کارآمد باشد، تصمیمات خلق‌الساعه نگیرد و از فرصت‌ها استفاده بهینه کند. وی بر انضباط مالی تأکید می‌کند و بر این باور است که دو تا نگاه وجود دارد، یک نگاه این چرا حل نشده است و یکی که آن چگونه حل می‌شود.

جلیلی در ۸ دقیقه سوم می‌گوید: منابع و مصارف ارزی باید مشخص باشد و با یکدیگر همخوانی داشته باشد. باید مسائل را شناسایی کرد و برای آنها راه حل جستجو نمود. وی به حاکمیت ریال اعتقاد دارد. او بر این باور است که افزایش ارز به نفع عده خاصی است. ناترازی بانک، ناترازی بودجه، تخصیص به موقع ارز و بررسی علل افزایش آن باید مورد مطالعه قرار گیرد. وی بر این باور است که در مصارف ارزی نیز باید اولویت‌بندی وجود داشته باشد، بازار ارز مهار شود و از رنج و نگرانی مردم کاسته شود.

جلیلی در جمع‌بندی مانند نطق اصلی، از سبک سببی، تحلیلی و تشریحی برخوردار است: خیلی مهم است که در ایام انتخابات از برنامه‌ها، دیدگاه‌ها و رویکردها در یک محیط امن آگاه می‌شویم. در راستای رسیدن به جهش، رئیس‌جمهور باید اولویتش مشخص باشد و بداند علت اصلی مشکلات چیست و از همه مهم‌تر این که بداند چه فرصت‌هایی وجود دارد که بتواند به آن اولویت‌ها برسد و آن علت‌های مشکلات را برطرف کند. ما باید با مشارکت مردم یک اقتصاد مولد را برنامه‌ریزی کنیم. رئیس‌جمهور نباید از معیشت مردم غافل باشد.

۱۱۰۸ واژه ۱۳۸ واژه در دقیقه	۸ دقیقه اول
۱۲۸۷ واژه ۱۶۰ واژه در دقیقه	۸ دقیقه دوم
۱۲۴۰ واژه ۱۵۵ واژه در دقیقه	۸ دقیقه سوم
۷۱۰ واژه ۱۱۸ واژه در دقیقه	۶ دقیقه جمع‌بندی
۴۳۴۵ واژه ۱۴۴ واژه در دقیقه	کل پیکره

محور سخنان زاکانی

۸ دقیقه دور اول (رشد اقتصادی و برنامه هفتم)

- ❖ خلق ثروت و توزیع عادلانه آن را در دستور کار بگذاریم.
- ❖ باید به قدرت پول ملی برگشت و استقلال کشور را حفظ کرد.
- ❖ دولت الان رقیب مردم و مقابل مردم است.

جهش تولید، افزایش پول ملی، تولید محصول محور، دلارزدایی، خلق ثروت و توزیع عادلانه، رشد هشت درصدی، نقدینگی سرگردان

۸ دقیقه دور دوم (مردمی سازی اقتصاد)

- ❖ عده‌ای با فساد اقتصادی دارند سفره مردم را روز به روز تنگ‌تر می کنند.
- ❖ ما باید راه را برای مردم باز کنیم و شفافیت و نظارت مردم را بر خودمان بپذیریم.
- ❖ میدان وقتی موفق بود، دیپلماسی می تواند آن روی دیگر سکه باشد.

میدان و دیپلماسی، دیپلماسی التماسی، دیپلماسی منزلت طلب، نظارت بر دولت، ارززدایی، جذب نقدینگی، نظارت بر دولت

۸ دقیقه دور سوم (مهاری تورم)

- ❖ دولت آقای روحانی یک مجموعه مخروبه‌ای را تحویل دادند.
- ❖ ما به جای پارانه، اعتبار طلا را به مردم بدهیم.
- ❖ در سال ۹۹ بورس یک حباب ۶۰ برابری ایجاد کرد و مردم را به خاک سیاه نشانده.

افت پول ملی، افزایش تورم، جلوگیری از خام‌فروشی، مصرف بهینه، تدبیر و تصمیم، تبدیل تهدید به فرصت، مهار نقدینگی

زاکانی، در ۸ دقیقه اول، معتقد به مردم‌سالاری در اقتصاد است. بر استقلال و ثبات آن باور دارد و به افزایش قدرت پول ملی می‌اندیشد. او برای پیشرفت و عدالت قائل به شاخص است. وی به آزادسازی اقتصاد از کمند دلار معتقد است اما چگونگی ایجاد این کار را تشریح نمی‌کند. به خصوصی‌سازی به جای اختصاصی‌سازی نیز باور دارد و می‌خواند نقدینگی سرگردان را سر و سامان دهد. وی می‌گوید از حرف تا عمل فاصله زیادی است و باید عمل‌گرایانه وارد ماجرا شد.

زاکانی در ۸ دقیقه دوم می‌گوید: عده‌ای با فساد اقتصادی دارند سفره مردم را روز به روز تنگ‌تر می‌کنند، عده‌ای دارند با مردم می‌جنگند؛ سخنان وی صریح و روشن نیست و ارجاع آن نیز معلوم نیست. از دولتی مقتدر، فکور و چالاک سخن می‌گوید که فاجعه دهه ۹۰ رخ ندهد. وی بر این باور است که باید خنثی‌سازی تحریم صورت گیرد. به استقلال کشور و پول ملی باور دارد اما چگونگی اجرای این ادعا را به سختی می‌توان از سخنانش درک کرد.

زاکانی در ۸ دقیقه سوم، سخنش را با انتقاد تند از دولت روحانی آغاز می‌کند که مخروبه‌ای را تحویل دولت بعدی داد. بانک مرکزی ۲۰۵ همت بدهی داشت. دولت نیز ۲۹۹ هزار همت بدهی داشت و پول ملی دچار یک حساب شصت برابری شد. وی نیز کنایه به تقلب کنکور در سال ۸۲ می‌زند. او مدعی است که توانسته است ۳۳ همت از ۸۱ همت بدهی شهرداری تهران را تسویه کند. وی به توانمندی و پاکدستی باور دارد و می‌خواهد تهدیدها را تبدیل به فرصت نماید.

زاکانی از لحن و سبکی تند و انتقادی برخوردار و اهداف کلانش را در قالب ادعاهای کلان مطرح می‌نماید. در جمع‌بندی نیز تبلیغاتی و بیانگرایانه سخن می‌گوید: رئیس‌جمهور باید مدیری باتجربه، سالم و کاردان باشد. بداند با نقدینگی، تورم، قاچاق، فقر، فساد و تبعیض چه باید بکند. تحریم ظالمانه است، ولی تا خودمان تحریم را خنثی نکنیم کسی به ما رحم نمی‌کند. من به دنبال ارتقای عدالت و پیشرفت هستم و اقتصادی مستقل از ارز و

بر پایه پول ملی. مردم باید در اقتصاد حاکم باشند. در توزیع ثروتی که خلق می‌شود،
 خساست نکنیم و بگذاریم مردم ثروتمند شوند.

۸۳۰ واژه ۱۰۳ واژه در دقیقه	۸ دقیقه اول
۱۱۳۷ واژه ۱۴۲ واژه در دقیقه	۸ دقیقه دوم
۹۷۹ واژه ۱۲۲ واژه در دقیقه	۸ دقیقه سوم
۶۵۹ واژه ۸۲ واژه در دقیقه	۶ دقیقه جمع‌بندی
۳۶۰۵ واژه ۱۲۰ واژه در دقیقه	کل پیکره

محور سخنان پورمحمدی

۸ دقیقه دور اول (رشد اقتصادی و برنامه هفتم)

- ❖ اقتصاد مقوله‌ای پیوسته به فرهنگ، اجتماع، حقوق، سیاست و ... است.
- ❖ ما باید به تعهداتمان عمل کنیم، مردم از ما قول گرفته‌اند.
- ❖ ۸ هزار همت کسری بودجه داریم!

فرصت‌شناسی، اکسیر وفاق ملی، اعجاز اعتماد، عمل به تعهدات، اصلاح اشتباهات،
توانمندی ملی

۸ دقیقه دور دوم (مردمی‌سازی اقتصاد)

- ❖ ثبات مالی رمز موفقیت اقتصادی است.
- ❖ بلندپروازی بدون پشتوانه جواب نمی‌دهد.
- ❖ ما که نمی‌توانیم همینطور حرف بزنیم؛ اعداد دارد داد می‌زند.

ثبات مالی، جلوگیری از شک ارزی، ناترازی بانکی، تورم و کسری بودجه، خودتحریمی،
دیپلماسی

۸ دقیقه دور سوم (مهار تورم)

- ❖ تورم و رشد نقدینگی علل مشترکی دارند.
- ❖ باید ما منظومه فکری اقتصاد را مشخص و به مردم بگوییم می‌خواهیم چکار کنیم.
- ❖ اقتصاد دستوری را کنار بگذاریم و اقتصاد بازار را بپذیریم.

اقتدار بانک ملی، چرخه معیوب نقدینگی، اعتمادسازی، میدان‌داری مردم، سلامت
اقتصاد، اصل ۴۴ قانون اساسی

پورمحمدی با لحنی تند از آرمان‌گرایی و رویاسازی انتقاد می‌کند و از مشکلات مردم سخن می‌گوید که با گوشت و پوستشان آن را درک می‌کنند. بر این باور است که اقتصاد مقوله‌ای پیچیده است و مسائل اقتصادی تنها راه حل اقتصادی ندارد. او فکر می‌کند که قفل روابط تجاری باید شکسته و تحریم‌های فلج‌کننده برداشته شود. می‌گوید شش نفر هستیم با شعارهای متفاوت و امکان وفاق کمی داریم. وی نیز از کسری بودجه و اجرای ۳۵ درصدی برنامه‌های گذشته را مورد نقد قرار می‌دهد.

پورمحمدی در ۸ دقیقه دوم از توان ملی و قدرت دیپلماسی، پشتوانه کارشناسی و برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت سخن می‌گوید و از طرفی از مشکلات و مسائل اقتصادی مثل قفل شدن نقدینگی، خودتحریمی و ناترازی بانکی. با این وجود راه حل ایجاد اصلاحات سیاسی را مطرح می‌سازد و از ضرورت وفاق ملی سخن می‌گوید. وی همچنین به گذشته تمدنی ایران می‌بالد و نگاهی ستایشگرانه، اصلاح‌گرایانه و واقع‌گرایانه به مسائل دارد. وی بر این باور است که بلندپروازی جواب نمی‌دهد و باید با مسائل عینی و واقعی برخورد نمود. او بر این باور است که ما در داخل و خارج از کشور نیاز به دیپلماسی داریم.

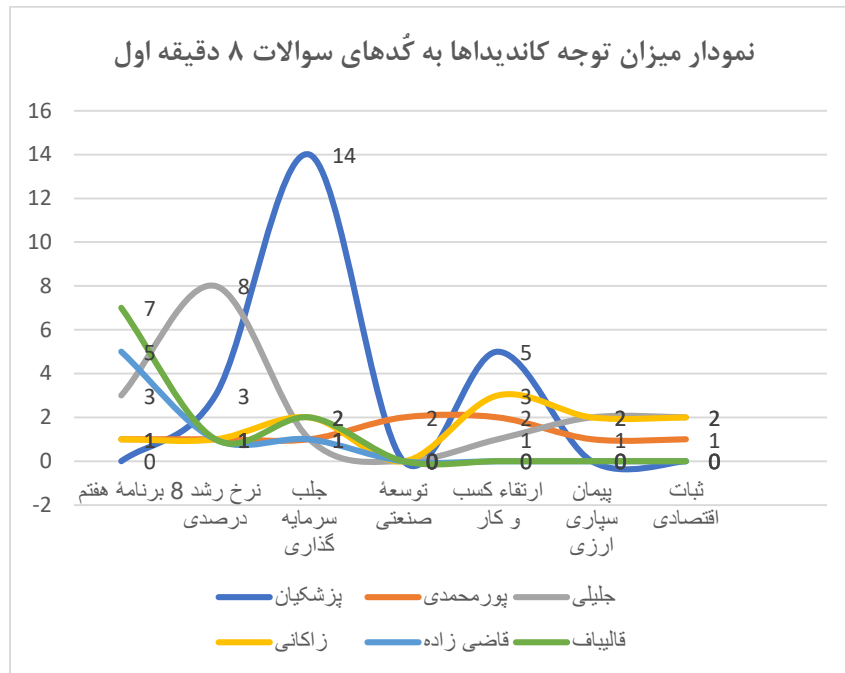
پورمحمدی در ۸ دقیقه سوم می‌گوید: توانمندسازی اقتصاد مردمی را سرلوحه اهداف خود بدانیم و مشارکت مردم را در اقتصاد جدی بگیریم. وی محور گفتمان دولت را اقتصاد مقاومتی می‌داند. بر این باور است که اصل ۴۴ قانون اساسی مترقی است و به خصوصی‌سازی باید توجه گردد. بر مدیریت مالی و پولی و جلوگیری از افزایش نرخ ارز و جذب منابع سرگردان تأکید می‌کند و معتقد است که باید اقتصاد دستوری را کنار گذاشت و اقتصاد بازار را پذیرفت. او ادعا می‌کند که در اقتصاد جهانی نباید بازیچه باشیم، بلکه بازیگری کنیم حتی بازی گردانی کنیم.

پورمحمدی در جمع‌بندی نیز به اهمیت وفاق، گفتگو و گفتمان می‌پردازد: جامعه به گفتگو نیاز دارد؛ مناظره بستر خوبی برای گفتگو بود. مسأله مهم در گفتمان ما آرام‌بخشی به جامعه است. ما باید اهدافی کمی و قابل سنجش داشته باشیم. دولت باید از سر راه

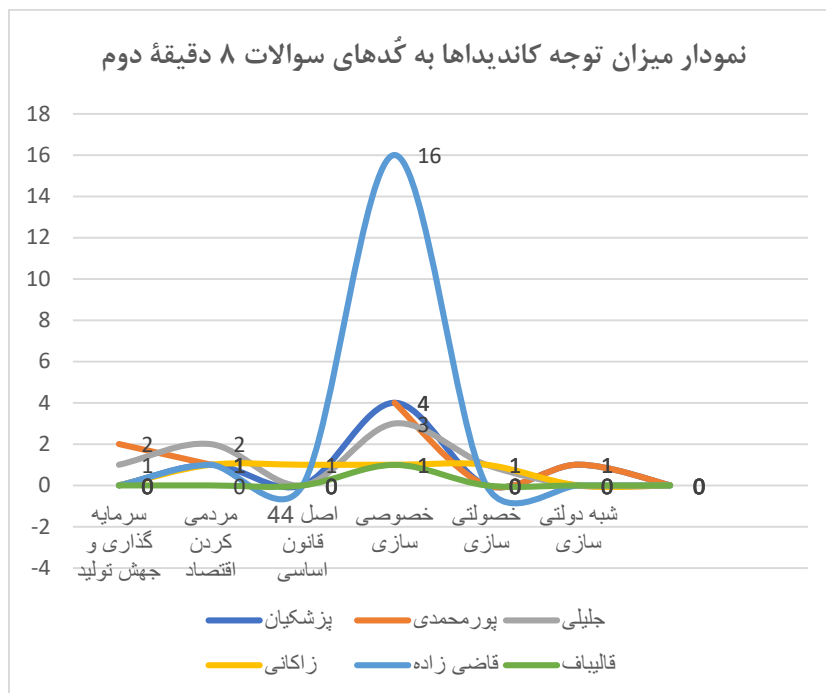
فعالیت اقتصادی مردم کنار برود و مانع فعالیت و آزادی کسب و کار مشروع مردم نباشد و قرار ما در دولت قرار چنین است. دولت باید در زیرساخت‌ها سرمایه‌گذاری کند تا مردم از آن نهایت استفاده را ببرند. شرط تحقق اینها وفاق ملی است و گفتمان واحد؛ همان اعجاز، یعنی اعتماد مردم به حاکمیت و حاکمیت به مردم.

۱۱۹۲ واژه ۱۴۹ واژه در دقیقه	۸ دقیقه اول
۱۱۰۶ واژه ۱۳۸ واژه در دقیقه	۸ دقیقه دوم
۱۰۴۶ واژه ۱۳۰ واژه در دقیقه	۸ دقیقه سوم
۵۷۲ واژه ۹۵ واژه در دقیقه	۶ دقیقه جمع‌بندی
۳۹۱۶ واژه ۱۳۰ واژه در دقیقه	کل پیکره

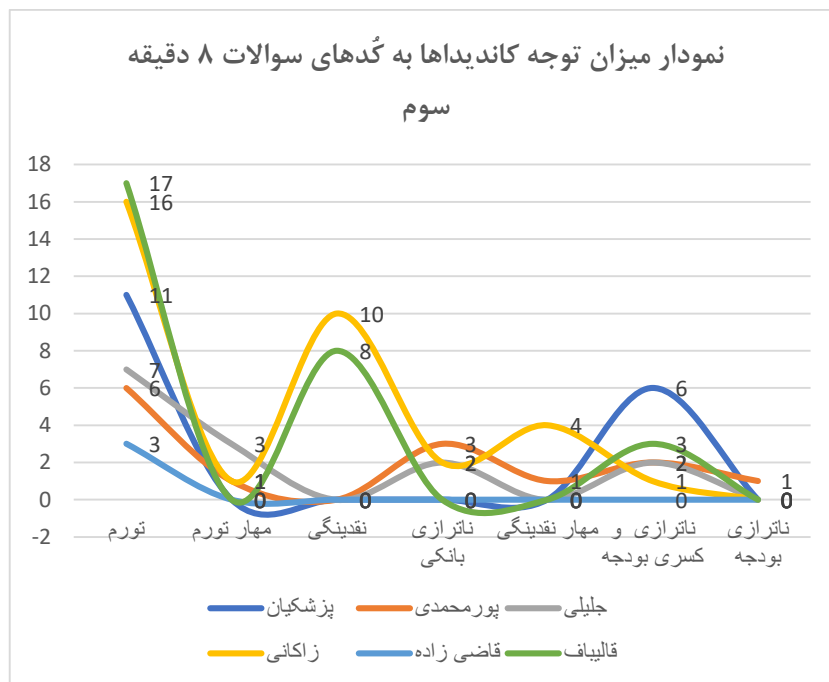
بررسی و مقایسه سخنان ۶ کاندیدای ریاست جمهوری، ۱۴۰۳

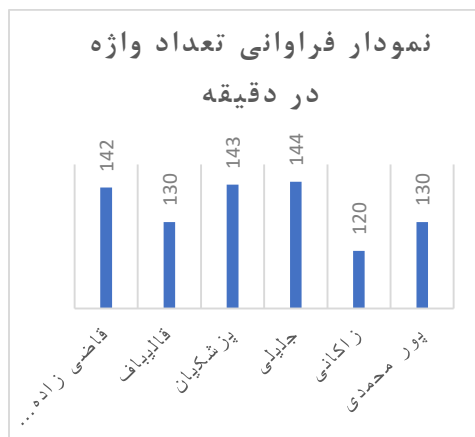
در موضوع «رشد اقتصادی و برنامه هفتم»، پربسامدترین کُد «سرمایه‌گذاری» و چگونگی آن به ویژه از نوع خارجی در سخنان پزشکیان مشاهده شده است. قالیباف، قاضی‌زاده و سپس جلیلی از همه بیشتر به برنامه هفتم پرداخته‌اند، اما در سخنان پزشکیان ذکری از نام «برنامه هفتم» نرفته است. به کُد سوال سوم یعنی «توسعه صنعتی» تنها پورمحمدی توجه کرده و بقیه کاندیداها از آن حتی نامی نیاورده‌اند. همچنین پزشکیان بیشتر از همه کاندیداها به ارتقاء کسب و کار توجه کرده و جلیلی بیش از بقیه به نرخ رشد ۸ درصدی پرداخته است. نمودار فوق نه تنها نشان می‌دهد که کاندیداها به سوالاتی بیشتر توجه کرده بلکه بیانگر این است که چقدر خارج از موضوع سوال صحبت کرده است.

در موضوع «مردمی سازی»، پرسامدترین گد سوالات، «خصوصی سازی» در سخنان قاضی زاده بوده است. «خصولتی سازی» در سخنان جلیلی و زاکانی تنها ۱ بار تکرار شده است. اصل ۴۴ قانون اساسی فقط یکبار در صحبت‌های زاکانی آمده است. قالیباف از مردمی سازی اقتصاد حرفی نزده است و بقیه تنها ۱ بار به آن اشاره کرده‌اند. این آمار می‌تواند نشان دهد که شاید سوالات طولانی و پیچیده بوده‌اند یا اینکه کاندیداها ذهن‌شان معطوف به چیز دیگری بوده است.

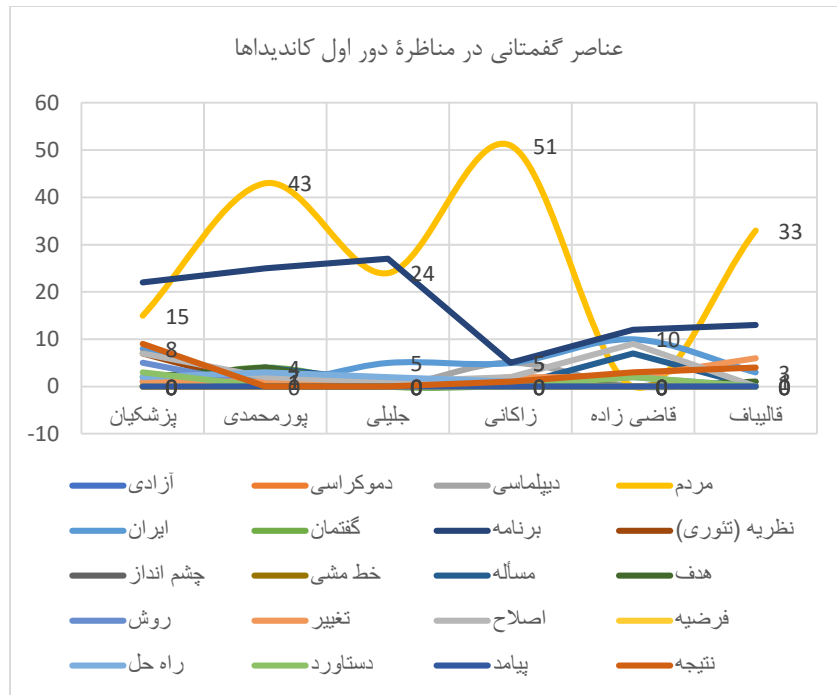

در موضوع «مهار تورم»، قالیباف، زاکانی و پزشکیان بیشترین توجه را به تورم داشته اما تنها جلیلی و زاکانی از چگونگی مهار آن صحبت کرده‌اند. زاکانی بیش از همه به موضوع نقدینگی و چگونگی مهار آن پرداخته است اما بقیه چندان به این موضوع توجه نکرده‌اند. ناترازی و کسری بودجه نیز بیشتر در سخنان پزشکیان و قالیباف به چشم می‌خورد. هیچکدام از کاندیداها به ناترازی بودجه توجه نکرده‌اند، بجز اینکه پورمحمدی تنها ۱ بار از آن نام برده است.

جلیلی هرچند از لحنش به نظر می‌رسد که آرام صحبت می‌کرده اما بیشتر حجم واژگان و بیشترین سرعت را به خود اختصاص داده است؛ بالاترین سرعت کلام نیز به وی مربوط است. کمترین حجم واژگان پیکره مربوط به قالیباف است اما سرعت کلام وی از مانند پورمحمدی در ردیف چهارم است. سرعت معمول در سخنرانی‌های سیاسی ۱۱۰ واژه است و سرعت متناسب می‌تواند در انتقال مفهوم نقش بیشتری ایفا کند. حجم پیکره سخنان کاندیداها ۲۴۰۰۰ واژه بوده است که تقریباً معادل ۲۴۰ بندنوشت و ۷۰ صفحه ۳۰ جمله‌ای است.

بررسی و مقایسه عناصر گفتمانی در سخنان کاندیداها

در پیکره ۲۴۰۰۰ هزاری کاندیداهای دوره چهاردهم ریاست جمهوری تنها یک بار واژه «آزادی» به کار رفته است، آن هم در سخنان پورمحمدی در عبارت «آزادی کسب و کار». بسامد واژه دموکراسی در این پیکره صفر است. زاکانی بیش از بقیه از واژه دیپلماسی استفاده کرده، آن هم دو بار با پسوند «التماسی» و «منزلت طلب». بسامد واژه «ایران» در سخنان قاضی زاده ۱۰ و در سخنان پزشکیان ۸ است و در بقیه کمتر از ۵ بار. واژه مردم بیشترین بسامد را داشته به ویژه در سخنان زاکانی (۵۱ بار)، پورمحمدی (۴۳ بار) و قالیباف (۳۳ بار).

اصلاحات خاص مربوط به گفتمان به‌ویژه علمی از بسامد بسیار پایینی برخوردار بوده است. مثلاً هیچکدام از کاندیداها از واژه «فرضیه» استفاده نکرده‌اند و لحن و طنین کلام‌شان نیز حکم‌گرا است، گرچه شواهد و مصداق‌هایی نیز ارائه می‌کنند. همه کاندیداها کم و بیش از برنامه استفاده کرده‌اند، گرچه جلیلی، پورمحمدی و پزشکیان بیشتر این واژه را به کار برده‌اند. پزشکیان از واژه نظریه یا تئوری، روش، اصلاح، راه حل، دستاورد و نتیجه بیشتر از بقیه استفاده کرده است. قاضی‌زاده و پورمحمدی نیز واژه «مسأله» را بیش از دیگران به کار برده‌اند. پس به نظر می‌رسد، گفتمان انتخاباتی اصطلاحات خاص نیز دارد.

نتیجه‌گیری

بسامد و برجستگی معیار قضاوت ما از متن گفتاری و نوشتاری است. گاهی ممکن است واژه یا موضوعی البته بسامد نداشته باشد اما مهم و برجسته باشد، با این وجود سبک با بسامد تعریف می‌شود. برای مثال، واژه «اقتصاد مقاومتی» در کل پیکره مذکور تنها یکبار توسط پورمحمدی بیان شده است یا قالیباف بیشتر از همه از واژه «بهره‌وری» استفاده کرده که به طور شمی نیز می‌توان برجستگی آن را در سخنان وی مشاهده کرد. مهم‌ترین چالش مناظره‌های دور اول از نظر زبانشناسی این است که کاندیداها کمتر به گداهای سوالات پرداخته‌اند؛ این موضوع می‌تواند به علت پیچیدگی و طول سوالات باشد یا اینکه ممکن است ذهن کاندیداها به موضوع دیگری معطوف بوده باشد.

دانشگاه خوارزمی
مرکز انفکارسجی و مطالعات انتخابات